

Oznake:

Lastnosti Laplaceove transformacije

Superpozicija:	
Homogenost:	
Časovni premik:	
Časovno skaliranje:	
Frekvenčni premik:	
Odvajanje:	
Integriranje:	
Konvolucija v časovnem prostoru ustreza množenju v frekvenčnem prostoru:	
Produkt v čas. prostoru ustreza konvoluciji v frekv. prostoru:	
Množenje s časom ustreza odvajanju v frekvenčnem prostoru:	

Y(s)	y(t)

Osnovni linearni členi v regulacijskih sistemih

Ime člena	Blok	Prenosna funkcija	Zapis v časovnem prostoru (diferencialna enačba)	Opomba	Zgled
Proporcionalni člen				K ... ojačenje	uporovni delnik; idealni ojačevalnik
Integralni člen				T_I ... integracijska časovna konstanta	zasuk je integral vrtilne hitrosti (motor)
Člen 1. reda				K ... ojačenje T ... časovna konstanta	polnjenje kondenzatorja
Člen 2. reda				K ... ojačenje T ... časovna konstanta z ... faktor dušenja	RLC nihajni krog
Člen z mrtvim časom				K ... ojačenje T_m ... mrtvi čas	tekoči trak
Realni diferencialni člen				T_d ... časovna konstanta T_d' ... parazitna časovna konstanta	praznjenje kondenzatorja
Idealni diferencialni člen				T_d ... časovna konstanta ($T_d' = 0$)	prehodna funkcija: Diracov impulz

Člen 1. reda:

Člen 2. reda:

Frekvenčna karakteristika:

Prenosne funkcije odprtega in zaključnega regulacijskega kroga

Statični pogrešek

Za motnjo:

Za direktno povratno zanko :

Za sistem brez integratorjev v direktni veji in :

Za direktno povratno zanko (če je $F_4 = 1$) velja tudi:

Routhov kriterij:

Karakteristična enačba:

$$\begin{matrix} s^n & : & a_n & & a_{n-2} & & a_{n-4} & & \dots \\ s^{n-1} & : & a_{n-1} & & a_{n-3} & & a_{n-5} & & \dots \end{matrix}$$

s^{n-2} :
Univerza v Ljubljani
Fakulteta za elektrotehniko

Hurwitzov kriterij:

- Karakteristična enačba (polinom) :
- vsi koeficienti istega predznaka in različni od 0
  - vse determinante Δ_i morajo biti večje od 0 ($n-2$ determinant!)

Optimiziranje parametrov regulatorjev

P-regulator: I-regulator:

PI-regulator: PID-regulator:

Priporočila po Ziegler-Nicholsu za procesne regulacije

	Reguliranec	Reg.	Izračun parametrov regulatorja
1		P	
		PI	
		PID	
2	izmerjeni vrednosti K_{pkr} in T_{kr}	P	
		PI	
		PID	

Za karakteristično enačbo 3. reda :

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za elektrotehniko

Optimum iznosa

Prikladen za vodene regulacije (dober odziv na spremembe želene vrednosti)

Simetrični optimum

Prikladen za regulacije s konstantno želeno vrednostjo (dober odziv na motnje)

	Reguliranec	Reg.	Izračun parametrov regulatorja
1	ali	PI	
2	ali	PID	

	Reguliranec	Reg.	Izračun parametrov regulatorja
1		I	
		I	
2		PI	
		PI	
3		I	
		PI	
		PID	
4		P	
		I	
		PI	za $A > 2$:
		PID	za $A > 2$:

	Nelinearni člen	Enačba kritične trajektorije
1	člen z nasičenjem	
2	dvopoložajni člen z mrtvo cono	
3	dvopoložajni člen	
4	člen s histerezo	